

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **J.**, bytom J., proti žalovaným: **1/ Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Lučenec**, M. Rázusa č. 32, Lučenec, **2/ Obvodný pozemkový úrad v Lučenci**, Nám. Republiky č. 26, Lučenec, v konaní proti nečinnosti orgánu verejnej správy, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/28/2008-56 zo dňa 21.2.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/28/2008-56 zo dňa 21.2.2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil konanie o žalobe z dôvodu, že žalobkyňa napriek výzve a poučeniu neodstránila v stanovenej lehote vady svojho návrhu brániace jeho vecnému vybaveniu.

Proti uvedenému uzneseniu podala žalobkyňa včas odvolanie, ktorým žiadala ustanoviť jej právneho zástupcu, prerušiť konanie v predmetnej veci a postúpiť „sporné otázky vlastníckeho práva v zákonoch... na riešenie Ústavnému súdu Slovenskej republiky“. Tvrdila, že napadnuté uznesenie bolo predčasné s poukazom na § 374 OSP. Krajskému súdu vytýkala, že nevymedzil, či nemožno v konaní pokračovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odvolací súd zo spisu súdu prvého stupňa zistil, že krajskému súdu bolo dňa 5.2.2008 doručené podanie navrhovateľky označené ako „žaloba proti postupu a rozhodnutiu správnych orgánov a návrh na odklad vykonateľnosti rozhodnutia“. Z podania vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala voči žalovanému 1/ prešetrenia jeho postupu a určenia, aby konal a poskytol jej zodpovedajúci náhradný pozemok. Žiadosť odôvodňovala tým, že nečinnosťou správneho orgánu je poškodzovaná na svojom práve užívať svoj pozemok a vzniká jej škoda. Zároveň žiadala o prešetrenie postupu žalovaného 2/ a domáhala sa odloženia vykonateľnosti právnych následkov „výpisu“ a prípadných rozhodnutí a ich zrušenia. Žiadala aj uložiť mu povinnosť priznať jej zodpovedajúci náhradný pozemok v jeho správe a schváliť ho ako náhradný a tým umožniť vklad do katastra nehnuteľností.

Krajský súd samostatnými uzneseniami zamietol žiadosti navrhovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov a nebol jej ustanovený na jej žiadosť ani právny zástupca.

Krajský súd uznesením č. k. 23S/28/2008-36 zo dňa 27.10.2009 konanie zastavil z dôvodu, že žalobkyňa nebola v konaní zastúpená advokátom. Na odvolanie žalobkyne bolo zastavujúce uznesenie krajského súdu uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo 65/2010 zo dňa 21.4.2010 zrušené a vec bola vrátená krajskému súdu na nové konanie, v ktorom mal tento najprv ustáliť, čoho sa žalobkyňa svojim podaním zo dňa 3.2.2008 domáhala, teda či sa domáhala preskúmania rozhodnutia správneho orgánu alebo či napádala nečinnosť správneho orgánu.

Krajský súd napriek tomu nepostupoval v zmysle uznesenia odvolacieho súdu a do dnešného dňa žalobkyňu nevyzval k odstráneniu väd jej podania, nepoučil ju o náležitostiach správnej žaloby či návrhu smerujúceho proti nečinnosti správneho orgánu. Z podania žalobkyne zo dňa 3.2.2008 teda doposiaľ spôsobom vylučujúcim akékoľvek

pochybnosti nevyplýva, akej ochrany sa proti postupu žalovaných správnych orgánov domáhala.

Krajský súd žalobkyňu síce vyzval na odstránenie väd podania, avšak z obsahu uznesenia č. k. 23S/28/2008-49 zo dňa 9.9.2010 vyplýva, že išlo o výzvu na odstránenie nedostatkov jej podania zo dňa 16.6.2010 označeného ako „urgencia doručenia rozhodnutia, doplnenie podania, odvolanie vo veci 23S/28/2008“; nevyzval ju však k doplneniu a odstráneniu väd jej prvotného podania zo dňa 3.2.2008.

Podľa druhej hlavy piatej časti OSP ustanovujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupu správnych orgánov sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 249 ods. 1, 2 OSP konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou. Žaloba musí okrem všeobecných náležitostí podania obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré napáda, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napáda, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, a aký konečný návrh robí.

Podľa štvrtej hlavy piatej časti OSP ustanovujúcej konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy sa postupuje, ak fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, a môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak (§ 250t ods. 1, 8 OSP).

Z uvedených právnych noriem vyplýva, že zákonodarca predpokladá pre konanie o žalobách aj pre konanie o nečinnosti orgánu verejnej správy podanie návrhu na začatie

preskúmavacieho konania súdom, ktorý musí obsahovať jednak všeobecné náležitosti podania a návrhu podľa ust. § 42 ods. 3 v spojení s ust. § 79 ods. 1 OSP a jednak aj osobitné náležitosti vyplývajúce z ustanovení v piatej časti OSP v závislosti od druhu konania. To znamená, že žaloba musí v zmysle § 249 ods. 2 OSP obsahovať označenie rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ktoré sa napáda, vyjadrenie, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie a postup napáda, uvedenie dôvodov, v čom žalobca vidí nezákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu a aký konečný návrh robí. Návrh na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy má okrem všeobecných náležitostí obsahovať v zmysle § 250t ods. 1 v spojení s § 249 ods. 2 a § 250t ods. 8 OSP označenie vecí, v ktorej sa navrhovateľ domáha ochrany proti nečinnosti, opísanie rozhodujúcich skutočností, teda v čom vidí nečinnosť orgánu verejnej správy a uvedením dôkazov na podporu svojich tvrdení a dôkazy, že bezvýsledne použil prostriedky na odvrátenie nečinnosti a petit, aby súd nečinnému orgánu verejnej správy uložil povinnosť konať a rozhodnúť a to v primeranej lehote.

Keď teda krajský súd zastavil konanie z dôvodu podľa § 250d ods. 3 OSP preto, že žalobkyňa neodstránila vady svojho podania a to bez toho, aby žalobkyňu riadne poučil o tom, ako má svoje podanie doplniť a opraviť a aké náležitosti má v zmysle zákona splňať, a to napriek tomu, že mu to bolo uložené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo 65/2010 zo dňa 21.4.2010, odňal tak žalobkyni možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 221 ods. 1, písm. f/ OSP) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 221 ods. 1, písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude najskôr vyzvať žalobkyňu na odstránenie väd jej pôvodného podania vo vyššie uvedených intenciách, poučiť ju

o náležitostiach návrhu podľa druhej a štvrtej hlavy OSP i o následkoch márneho uplynutia poskytnutej lehoty a následne pokračovať v konaní a opätovne rozhodnúť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. mája 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová